

De Randstad trekt tegenwoordig in toenemende mate alle aandacht naar zich toe. In de Notitie Ruimtelijke Perspectieven wordt de Randstad omschreven als de nationale groeipool, die versterkt moet worden om in internationaal

opzicht een rol van betekenis te kunnen blijven spelen. Aan de andere kant lijkt een perifere gebied als het Noorden steeds minder kansen te krijgen om nog 'aan te haken'. De overheid heeft kennelijk '... definitief de moed opgege-

ven in dit gebied enige stimulerende bedrijvigheid op poten te zetten'.¹ Is het dan werkelijk zo slecht gesteld met onze perifere regio's. Bieden nieuwe technologieën geen kansen op ontwikkeling?

Perifere gebieden profiteren niet van nieuwe technologie

In het vorige nummer van Agora komt de 'strijd' van de Randstad om in internationaal opzicht mee te doen duidelijk naar voren (Agora, januari 1987: Supersnelle trein naar Nederland; Amsterdam-Noord zeekanaalgebied speerpunt voor nationale economie). Ook is al enige malen in Agora aandacht besteed aan de economische potenties van perifere regio's. De vraag is steeds of als gevolg van nieuwe initiatieven (kleine startende ondernemers) of technologieën (micro-elektronica, telecommunicatie) voor deze regio's misschien een wat rooskleuriger toekomst aanbreekt.

In Agora van juli 1986 constateert Paul Bleumink dat startende ondernemers in de periferie minder succesvol zijn dan die in de Randstad en halfwegzone. In datzelfde nummer wordt naar aanleiding van een scriptie van L.B. Hiemstra voorzichtig geconcludeerd, dat ook van het op grotere schaal toepassen van telecommunicatie de perifere regio's weinig profijt hebben. De met de opkomst van de computer onstane dienstverlenende bedrijven bieden volgens M. Dingenouts (Agora, januari 1987) de periferie ook al nauwelijks hoop.

Spreiding

Erik Groenen gaat in zijn scriptie nog verder.² Hij signaleert het ambivalente karakter van de moderne communicatietechnieken in de kantorensector. Enerzijds wordt de concentratie van bedrijvigheid gemakkelijker, anderzijds voorzien de jongste communicatiemiddelen in goede kanalen voor coördinatie tussen specialisten op bepaalde gebieden onderling, vooral als die elkaar goed kennen en in elkaars nabijheid zijn gevestigd. Het gevolg daarvan kan zijn dat concentratietendenzen worden versterkt. Veel deskundigen menen dan ook dat de moderne *telematica* geen stuwende factor zal zijn bij eventuele veranderingen van de bestaande ruimtelijke structuur. Ze functioneren als flexibele hulpmiddelen die wellicht processen van verandering in economie en in de maatschappij als geheel kunnen stimuleren en de ruimtelijke invloed daarvan versterken, maar ze spelen geen doorslaggevend rol in beslissingen van het bedrijfsleven om te gaan 'deconcentreren'. De in lange jaren gegroeide en gevormde structuren, verhoudin-

gen en rituelen - de totale kantoorcultuur - zijn zo sterk verweven in de sociale organisatie van onze samenleving, dat een ingrijpende mutatie in de ruimtelijke structuur niet valt te verwachten. Dit wordt onderstreept door de bevindingen van Groenen binnen de bancaire dienstverlening. Als deze vorm van serviceverlening als exemplarisch voor de hele kantorensector beschouwd mag worden, dan kan een handhaving van de status quo geconstateerd worden. Deconcentratie treedt er bijna niet op, integendeel, er valt eerder een trend tot verdergaande concentratie te bespeuren. Voor de perifere regio's levert dit al met al een somber beeld op. De nieuwe technologie die ruimtelijke spreiding van de bedrijvigheid in theorie gemakkelijker maakt, heeft in de praktijk dit effect niet. De economische vooruitzichten van deze regio's worden

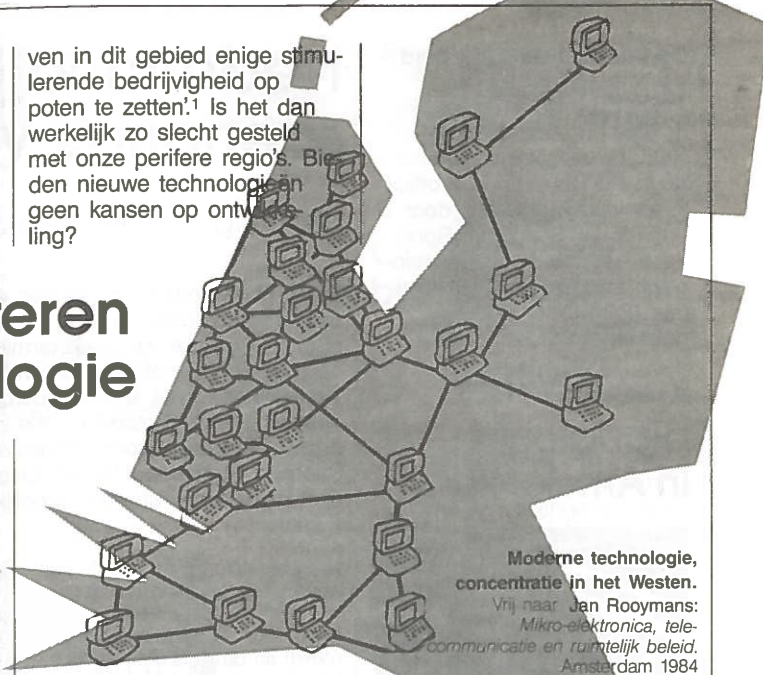
er dan ook niet beter op. Verschillende auteurs wijzen erop dat niet alleen nadelen van het *fysieke milieu* oorzaak zijn voor de geringe economische potenties van de perifere regio's. Ook de *sociale factor* kan een rol spelen, waarbij Bleumink bijvoorbeeld een verband suggereert tussen enerzijds 'leefstijl' en 'dynamiek binnen de beroepsbevolking' in een gebied, en anderzijds de economische potentie van dat gebied.

Gezien de toenemende zwakke positie van de perifere regio's

blijft aandacht voor deze gebieden hard nodig. Deze dient zich niet uitsluitend te richten op het fysieke milieu of de invloed van moderne technologie, maar meet ook de rol van de sociale factor in beschouwing nemen.

KEES VAN DER MEULEN

1. Christien van Rossem in *Rom-magazine* van oktober 1986.
2. Erik Groenen: *Van negen tot vijf, verleden tijd?* (1986).

Moderne technologie, concentratie in het Westen.
Vrij naar Jan Rooymans: Mikro-elektronica, telecommunicatie en ruimtelijk beleid. Amsterdam 1984

Uitzendbureau voor hoger-opgeleiden

Funktie/Mediair is een nieuw uitzendbureau, nu nog alleen in Amsterdam, dat academici en hbo'ers aan een tijdelijke baan helpt. Ook geografen en planologen komen uiteraard in aanmerking.

'Als het ze maar niet om het even is wat voor werk ze krijgen', aldus Michel Vos, één van de oprichters van het bureau. 'We hebben geen behoefte aan academici die zich aanprijzen omdat ze alles willen doen, goed kunnen typen en ook heel aardig uit het Frans vertalen. Het gaat om bijna altijd zeer *specifieke opdrachten*, waarvoor een bepaalde deskundigheid is vereist. Zo wordt bij ons nooit zonder meer 'een econoom' gevraagd, maar bijvoorbeeld 'een econoom die kan budgetteren'. Wie gewoon maar een baantje wil, kan bij het bureau niet terecht, dat is duidelijk.

In haar prille bestaan heeft *Funktie/Mediair* nog maar weinig ruimtelijke wetenschappers aan werk kunnen helpen, ook al reagerden velen op een advertentie in de kranten. Wel is een deel van hen via een zorgvuldig selecterend inschrijfformulier in de 'functie-databank' terechtgekomen.

Mede-oprichter Michel Vos: 'Mensen met ambitie kunnen bij Funktie/Mediair aankloppen'.
Foto: Charlotte van Trierum

Hierin worden de gegevens omtrent kennis en vaardigheden van de kandidaten opgeslagen. Op den duur wil het bureau ook gespecialiseerde teams samenstel-

len voor meer omvangrijke projecten.

Tot nu toe zijn het vooral economen en psychologen geweest die op tijdelijke basis zijn ingezet, onder andere bij onderzoeksopdrachten en het helpen schrijven van nota's. Kennis en ervaring op het gebied van automatisering en budgettering wordt veel gevraagd. Michel Vos: 'Zo is een hea-o-er, die daarmee ervaring had opgedaan in een ziekenhuis, momenteel belast met het opstellen van een budgetteringsplan voor een kruisvereniging. Er ligt een offerte voor een sociaal-wetenschappelijk veld-onderzoeker die thuis is in automatisering. Tenslotte is onlangs een psycholoog als interim-manager in de non-profitsector gestart met het op poten zetten van een team.' 'Geografen en planologen met een duidelijke wens die verband houdt met hun carrièreplanning, kunnen bij ons aankloppen', aldus Michel Vos. 'Zulke mensen hebben ambitie en voor hen zullen we zeker iets kunnen vinden.'

AEMILIA DE KONINGH

Funktie/Mediair. Geulstraat 28, 1078 LA Amsterdam. Telefoon 020-649596.